

27 SEP 2002

Uw brief van :
 Uw kenmerk :
 Behandeld door : R.J. de Rijk
 Doorkiesnummer : (0115) 641214 / 06-51155047
 Ons kenmerk : -
 Bijlagen : div.
 Kopie aan : JdRij/PSt
 Documentnaam : JdRijba014
 Datum : 26 september 2002
 Verzonden :
 Onderwerp : demonstratievakken kleidijken

Projectbureau Zeeweringen
 T.a.v. de heer P. Hengst
 Postbus 114
 4460 AC GOES

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		
SECRETARISSE		
PROJECTSECRETARIS		X
BEDIENSTERDE		
BEDIENSTERDE FINANCIËN		X
BEDIENSTERDE KWALITEIT		X
TEAMLEIDER ONTWERP		
HOOFD UITVOERING		
COORDINATOR / BESTEKSchRIJVER		
Pa + bnl →		X
bStten + bnl		X
ARCHIEF P201-B-02849		X
CIRCULATIE MAP		

Geachte heer Hengst,

Bij deze de tekeningen, (situatie, nulmeting, 1^e, 2^e en 3^e controlemeting) van de demonstratievakken kleidijken van de hoogwaterkering van de Van Alsteinpolder en de koningin Emmapolder met bijbehorende foto's op diskette. Tevens bijgevoegd het formulier van de vegetatie/worteldichtheid. Een en ander is uitgevoerd volgens de tijdsbalk monitoringsperiode zoals afgesproken op de bespreking van 11 januari 2000. Deze formulieren dienen te worden samengevoegd met de bevindingen van RIKZ actie flora onder D van de tijdsbalk monitoringsperiode.

Op 25 juni 2002 is het gras in de vakken gemaaid en het maaisel is op 9 juli 2002 afgevoerd in de vorm van hooi. De afgevoerde hoeveelheid hooi was ongeveer hetzelfde als in 2000. Op 24 september 2002 hebben we besloten nogmaals te maaien en af te voeren, als gevolg van behoorlijke hergroei in de laatste weken!

Er is **geen** noemenswaardige schade geconstateerd aan het kleibeloop, zodat herstel volgens de tijdsbalk monitoren onder G niet moet worden uitgevoerd!

Samenvattend:

Nulmeting d.d. 13-10-1999
 1^e controlemeting 17-04-2000
 2^e controlemeting 10-05-2001
 3^e controlemeting 28-03-2002
 Vegetatie/worteldichtheid 13-03-2002
 Gras gemaaid 25-06-2002
 Hooi afgevoerd 09-07-2002

Bijlage:

- 3 stel tekeningen
- 3 stel formulieren vegetatie/worteldichtheid
- 3 sets diskettes

Met vriendelijke groeten,

b/a Johan de Rijk

006891 2002 PZDT-B-02299 inv

Demonstratievakken kleidijken + tekeningen + d

foto gasdam 5.doc
foto gasdam dp106.doc
foto gasdam dp107.doc

Naam
foto gasdam 1.doc
foto gasdam 106.50.doc
foto gasdam 2.doc
foto gasdam 3.doc
foto gasdam 4.doc

Naam
Alstein foto 156.50.doc
Alstein foto 157.50.doc
Alstein foto 158.50.doc
Alstein foto Dp157.doc
Alstein foto Dp158 noord.doc
Alstein foto Dp158.doc
Alstein foto Dp159.doc

Meetformulier kwaliteit dijkgrasland Waarnemingen op dijkvakniveau

Dijkvak	Proefvak kleiachtig v. Alst.		datum	13-03-02
Hectometer	van	157	tot	157+25
Talud	☒ buitentalud	☐ binnentalud	beoordeling door	J.R./H.D.

1. Beheer *hoogte ca. 1.50 + NAP - 600 + NAP*

		kwaliteit zode	
weide	C intensief agrarisch	☐ begrazing door schapen of runderen, meer dan 70 kg stikstof / ha	slecht
	B extensief agrarisch	☐ periodiek begrazen door schapen of runderen, < 70 kg stikstof / ha	matig
	A natuurtechnisch	☐ periodiek begrazen door schapen, geen bemesting en herbiciden	goed
hooiland	D intensief agrarisch	☐ hooien met bemesting, 2 of 3 keer maaien en afvoeren	slecht
	D onderhoudsbeheer	☐ klepelmaaien	slecht
	B onderhoudsbeheer	☐ gazonbeheer (7-8 keer maaien zonder bemesting)	matig
	A natuurtechnisch	☒ hooien zonder bemesting, 1 of 2 keer maaien en afvoeren	goed

2. Graslandtype

graslandtype	varianten	kenmerkende soorten	beheer type	zode
Beemdgras- raaigrasweide	P ☐ verstoord W1 ☐ soortenarm	kweek, herderstasje, akkerdistel, muur engels raaigras, kropbaar, kweek, paardebloem	D C/D	slecht slecht
Kamgras- weide	W2 ☐ soortenarm W3 ☐ soortenrijk	zachte dravik, zachte ooievaarsbek, rood zwenkgras, fioringras, duizendblad witbol, rood zwenkgras, kamgras, kleine klaver, knolboterbloem, + kruiden	B A	matig goed
	R ☐ ruig H1 ☐ soortenarm H2 ☐ matig soortenrijk H3 ☐ soortenrijk	glanshaver, kweek, bereklauw, brandnetel, akkerdistel glanshaver, rietzwenkgras, kropbaar, paardebloem, kweek glanshaver, rood zwenkgras, witbol, scherpe boterbloem glanshaver, reukgras, rood zwenkgras, goudhaver, knoopkruid, veel grassen + kruiden	D D B A	slecht slecht matig goed

3. Macrohomogeniteit (bekijk heel dijkvak)

aanwezigheid van:		grote kale plekken (>1 m ²) door:	
☐ afslagranden	☐ graverij door konijnen	☐ beschaduwning door bomen en andere objecten	
☐ terrasvorming bij schapenpaden		☐ concentratie betreding bij palen, hekken, etc.	

verschil in vegetatietype binnen dijkvak:		overige eigenschappen dijkvak:	
☐ kleine afwijkende stukjes	☐ meerdere of grotere afwijkende stukken	☐ beheer gewijzigd	☐ grasmat ouder dan vier jaar
☐ verschil tussen boven- en onderkant van dijk		☐ klei kwaliteit voldoende	
		klei: ☐ smeuiġ ☐ brokkelig ☐ zandig	

tel in vak van 25 x 5 meter:	goed	matig / goed	matig	slecht
aantal molshopen	☒ < 5 (2)	☐ 5-50	☐ 50-100	☐ >100
open plekken / paden (0.25 m ²)	☒ <20 (4%)	☐ <40 (8%)	☐ <50 (10%)	☐ >50 (10%)
oneffenheden:	☒ vlak	☐ oneffen	☐ hobbelig	
% bedekking geschat:	☒ > 85 %	☐ > 70 %	☐ > 50 %	☐ < 50 %

Opmerkingen

Dijkvak				datum	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak	
Talud	[ ]	buitentalud	[ ]	binnentalud	beoordeling door

4. Soorten voorkomend in vak van 5 x 5 m: Geef een score aan de gevonden soorten

Aardaker	Gewone smeerwortel	Klein streepzaad	Rode klaver	Veldsalie
Akkerdistel	Gewone weegbree	Kleine klaver	Rolklaver	Veldzuring
Akervergeet-mij-niet	Gewoon biggekruid	Kleine leeuwetand	Rood zwenkgras	Vertakte leeuwetand
Akkerwinde	Gewoon duizendblad	Kleine pimpemel	Ruige leeuwetand	Vierzadige wikke
Beemdlangbloem	Gewoon struisgras	Kleine ruit	Ruige weegbree	Vijfvingerkruid
Beemdkroon	Glanshaver	Knoiboterbloem	Ruige zegge	Viltig kruiskruid
Bevernel	Goudhaver	Knoopkruid	Rupsklaver	Vogelmuur
Bevertjes	Grasklokje	Knopig doomzaad	Ruw beemdgras	Vogelwikke
Duifkruid	Groot streepzaad	Kraailook	Schapezuring	Wilde cichorei
Echt walstro	Grote brandnetel	Kroonkruid	Scherpe boterbloem	Wilde marjolein
Echte kamille	Grote centaurie	Kropaar	Sikkelklaver	Wilde peen
Echte kruisdistel	Grote pimpemel	Kruipende boterbloem	Slipblad. ooievaarsbek	Witte klaver
Engels raaigras	Grote ratelaar	Kruipertje	Smal fakkelgras	Ijzerhard
Fioringras	Grote vossestaart	Kruizuring	Smalle rolklaver	Zachte dravik
Fluitekruid	Grote weegbree	Kweek	Smalle weegbree	Zachte ooievaarsbek
Gekroesde melkdistel	Heelblaadjes	Liggende vetmuur	Smalle wikke	Zeegroene zegge
Gele morgenster	Heermoes	Madelifje	Speerdistel	Zilte rus
Gestreepte witbol	Heksenmelk	Margriet	Straatgras	
Gevlekte rupsklaver	Herderstasje	Muizeoor	Timoteegras	
Gewone agrimonie	Herfstleeuwetand	Paardebloem	Veenwortel	
Gewone bereklauw	Hondsdraf	Pinksterbloem	Veldbeemdgras	
Gewone bermzegge	Hopklaver	Rapunzelklokje	Veldbies	
Gewone hoornbloem	Jacobs kruiskruid	Reukgras	Veldereprijs	
Gewone pastinaak	Kamgras	Rietzwenkgras	Veldgerst	
Gewone reigersbek	Kattedoom	Ringelwikke	Veldlathyrus	

1: enkele exemplaren   2: meerdere exemplaren (<5%)   3: 5 - 25%   4: 25 - 50%   5: >50%

5. Bedekking en openplek grootte

% bedekking totale vegetatie (geschat)	95	% bedekking kruiden (geschat)	5
% bedekking door grassen (geschat)	90	% bedekking door mos (geschat)	0

Meet in vier vakken 25 keer de afstand vaneen willekeurig punt tot de dichtst bij zijnde spruit

Klasse afstand	1. Raken	2. <1.2 cm	3. <2.5cm	4. >2.5cn	Totaal
Vak1			1	1	25
Vak 2					25
Vak 3				1	25
Vak 4			1		25
Totaal aantal	44	41			
%	A: 44%			C: 2%	100%
Bereken som van % klasse 1 en klasse 2		B: 85%			
	A= % in dichte zode	B= bedekking		C= open plekken	

Dijkvak				datum	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak	
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud		beoordeling door	

Indicerende soorten in vak van 5 x 5 m:

Vul de score van de gevonden soorten uit formulier B.4 in de grijze en witte cellen van de tabel, en tel de scores op per vegetatietype (bij twijfel heeft score witte cellen de voorkeur)

vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3	vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3
Akkerdistel									Kropaar								
Echt walstro									Kruipende boterbloem								
Echte kamille									Kruipertje								
Echte kruisdistel									Kweek								
Engels raigras									Madeliefje								
Fioringras									Margriet								
Fluitekruid									Paardebloem								
Gele morgenster									Papunzelklokje								
Gestreepte witbol									Reukgras								
Gewone agrimonie									Rietzwenkgras								
Gewone bereklauw									Rode klaver								
Gewone hoornbloem									Rood zwenkgras								
Gewoon duizendblad									Ruige weegbree								
Gewoon struisgras									Rupsklaver								
Glanshaver									Ruw beemdgras								
Goudhaver									Schapezuring								
Grasklokje									Scherpe boterbloem								
Groot streepzaad									Sikkelklaver								
Grote brandnetel									Smalle weegbree								
Grote centaure									Smalle wikke								
Grote vossestaart									Straatgras								
Heelblaadjes									Veldbeemdgras								
erdestasje									Veldbies								
kamgras									Veldgerst								
kattedoom									Veldsalie								
klein kruiskruid									Viltig kruiskruid								
kleine klaver									Vogelmuur								
kleine leeuwetand									Wilde marjolein								
kleine pimpernel									Wilde peen								
knolboterbloem									Witte klaver								
knoopkruid									Zachte dravik								
kraailook									Zachte ooievaarsbek								
subtotaal									+ subtotaal								
totaal									→ vegetatietype met hoogste totaalscore:								

1: enkele exemplaren   2: meerdere exemplaren (<5%)   3: 5 – 25%   4: 25 – 50%   5: >50%

Beoordelingsformulier kwaliteit dijkgrasland

D

Dijkvak				datum	-	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak		
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud		beoordeling door		

Eenvoudige methode (beheer is bekend)

1. toegepast type graslandbeheer (van meetformulier A-1)

kwaliteit zode

A	hooien of beweiden zonder bemesting	goed
B	beweiden, < 70 kg N/ha, of gazonbeheer	matig
C	beweiden, >70 kg N/ha, gebruik herbiciden	slecht
D	hooien met bemesting, of maaien zonder afvoer	slecht
D	nieuwe dijk / verstoord / pioniervegetatie	slecht

Gedetailleerde methode

2. graslandtype (van meetformulier A-2 of C)

beweiden	score	hooien	score
P pioniervegetatie (< 4 jaar)	slecht	R ruig hooiland	slecht
W1 beemdgras-raaigrasweide	slecht	H1 soortenarm hooiland	slecht
W2 soortenarme kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H2 minder soortenarm	<i>test bedekking</i>
W3 soortenrijke kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H3 soortenrijk hooiland	<i>test bedekking</i>

3. bedekkingsgraad (van meetformulier B-5)

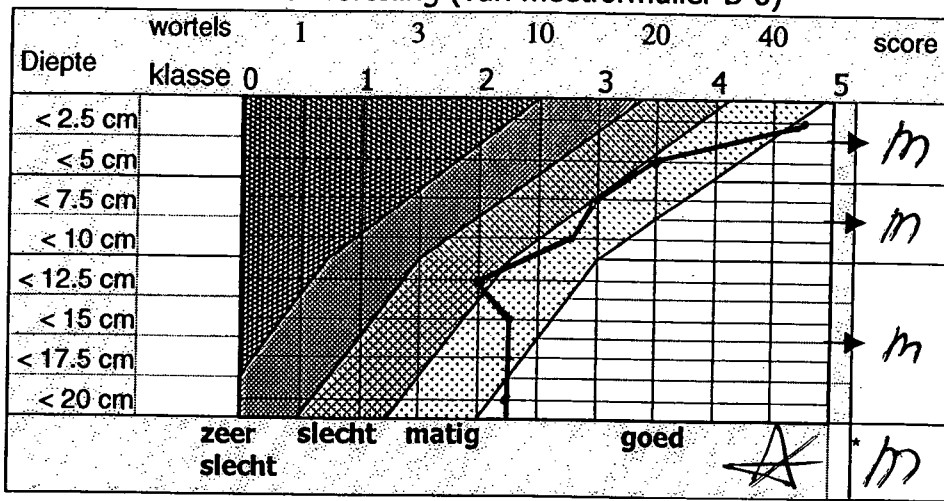
graslandtype	bedekking	score	
W2 en H2	> 70 %	matig	<i>test doorworteling</i>
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>
W3 en H3	> 70 %	goed	
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>

6. Doorworteling: Tel aantal wortels in 8 stukjes boormonster van 2.5 cm lang (3cm ϕ), en bepaal klasse

Nr.	diepte	klasse	klasse	klasse	klasse	klasse gemiddeld
		steek 1	steek 2	steek 3	steek 4	
1:	0 - 2.5 cm	5	5	4	5	4.75
2:	2.5 - 5 cm	4	3	3	4	3.50
3:	5 - 7.5 cm	4	2	3	3	3.00
4:	7.5 - 10 cm	3	2	2	2	2.75
5:	10 - 12.5 cm	2	2	2	2	2.00
6:	12.5 - 15 cm	3	2	2	2	2.25
7:	15 - 17.5 cm	2	2	3	2	2.25
8:	17.5 - 20 cm	2	2	3	2	2.25

worteldichtheid	
aantal	klasse
geen wortels	0
1 tot 3	1
4 tot 10	2
11 tot 20	3
21 tot 40	4
wortelmatje	5

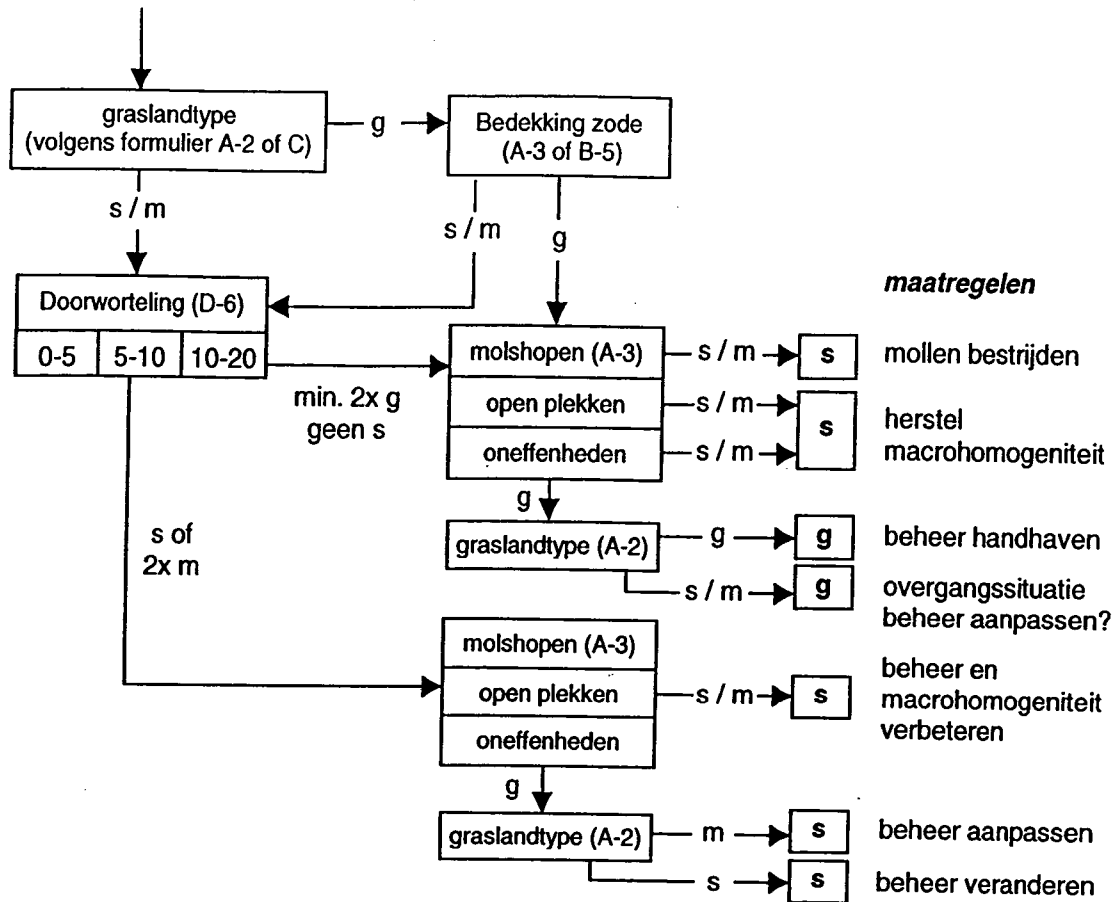
6. doorworteling (van meetformulier B-6)

*Eindscore: goed= g,g, g of g,g, m; matig = g, m,m of m,m,m; slecht = m,m,s; m, s,s of s,s,s

Toetsing voor beheersmaatregelen

Meetformulier kwaliteit dijkgrasland Waarnemingen op dijkvakniveau

Dijkvak	Proefvak kleiachtig v. Alst.		datum	13-03-02
Hectometer	van	157	tot	157+25
Talud	☒ buitentalud	☐ binnentalud	beoordeling door	J.R./H.D.

1. Beheer *hooi v. cl. 1.50 + NAD - 600 + NAD*

		kwaliteit zode	
weide	C intensief agrarisch	☐ begrazing door schapen of runderen, meer dan 70 kg stikstof / ha	slecht
	B extensief agrarisch	☐ periodiek begrazen door schapen of runderen, < 70 kg stikstof / ha	matig
	A natuurtechnisch	☐ periodiek begrazen door schapen, geen bemesting en herbiciden	goed
hooiland	D intensief agrarisch	☐ hooien met bemesting, 2 of 3 keer maaien en afvoeren	slecht
	D onderhoudsbeheer	☐ klepelmaaien	slecht
	B onderhoudsbeheer	☐ gazonbeheer (7-8 keer maaien zonder bemesting)	matig
A natuurtechnisch	☒ hooien zonder bemesting, 1 of 2 keer maaien en afvoeren	goed	

2. Graslandtype

graslandtype	varianten	kenmerkende soorten	beheer type	zode
Beemdgras- raaigrasweide	P ☐ verstoord W1 ☐ soortenarm	kweek, herderstasje, akkerdistel, muur engels raaigras, kropaar, kweek, paardebloem	D C/D	slecht slecht
Kamgras- weide	W2 ☐ soortenarm W3 ☐ soortenrijk	zachte dravik, zachte ooievaarsbek, rood zwenkgras, fioringras, duizendblad witbol, rood zwenkgras, kamgras, kleine klaver, knolboterbloem, + kruiden	B A	matig goed
	R ☐ ruig H1 ☐ soortenarm H2 ☐ matig soortenrijk H3 ☐ soortenrijk	glanshaver, kweek, bereklauw, brandnetel, akkerdistel glanshaver, rietzwenkgras, kropaar, paardebloem, kweek glanshaver, rood zwenkgras, witbol, scherpe boterbloem glanshaver, reukgras, rood zwenkgras, goudhaver, knoopkruid, veel grassen + kruiden	D D B A	slecht slecht matig goed

3. Macrohomogeniteit (bekijk heel dijkvak)

aanwezigheid van:		grote kale plekken (>1 m ²) door:
☐ afslagranden	☐ graverij door konijnen	☐ beschaduwning door bomen en andere objecten
☐ terrasvorming bij schapenpaden		☐ concentratie betreding bij palen, hekken, etc.

verschil in vegetatietype binnen dijkvak:	overige eigenschappen dijkvak:
☐ kleine afwijkende stukjes	☐ beheer gewijzigd
☐ meerdere of grotere afwijkende stukken	☐ grasmat ouder dan vier jaar
☐ verschil tussen boven- en onderkant van dijk	☐ klei kwaliteit voldoende
	klei: ☐ smeug ☐ brokkelig ☐ zandig

tel in vak van 25 x 5 meter:

	goed	matig / goed	matig	slecht
aantal molshopen	☒ < 5 (2)	☐ 5-50	☐ 50-100	☐ >100
open plekken / paden (0.25 m ²)	☒ <20 (4%)	☐ <40 (8%)	☐ <50 (10%)	☐ >50 (10%)
oneffenheden:	☒ vlak	☐ oneffen	☐ hobbelig	
% bedekking geschat:	☒ > 85 %	☐ > 70 %	☐ > 50 %	☐ < 50 %

Opmerkingen

Dijkvak			datum	-
Hectometer	van	tot	positie meetvak	
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud	beoordeling door	

4. Soorten voorkomend in vak van 5 x 5 m: Geef een score aan de gevonden soorten

Aardaker	Gewone smeerwortel	Klein streepzaad	Rode klaver	Veldsalie
Akkerdistel	Gewone weegbree	Kleine klaver	Rolklaver	Veldzuring
Akervergeet-mij-niet	Gewoon biggekruid	Kleine leeuwetand	Rood zwenkgras	Vertakte leeuwetand
Akkerwinde	Gewoon duizendblad	Kleine pimpemel	Ruige leeuwetand	Vierzadige wikke
Beemdlanbloem	Gewoon struisgras	Kleine ruit	Ruige weegbree	Vijfvingerkruid
Beemdkroon	Glanshaver	Knolboterbloem	Ruige zegge	Viltig kruiskruid
Bevermel	Goudhaver	Knoopkruid	Rupsklaver	Vogelmuur
Bevertjes	Grasklokje	Knopig doomzaad	Ruw beemdgras	Vogelwikke
Duifkruid	Groot streepzaad	Kraailook	Schapezuring	Wilde cichorei
Echt walstro	Grote brandnetel	Kroonkruid	Scherpe boterbloem	Wilde marjolein
Echte karnille	Grote centaurie	Kropaar	Sikkelklaver	Wilde peen
Echte kruisdistel	Grote pimpemel	Kruipende boterbloem	Slipblad. ooievaarsbek	Witte klaver
Engels raaigras	Grote ratelaar	Kruipertje	Smal fakkelgras	IJzerhard
Fioringras	Grote vossestaart	Kruizuring	Smalle rolklaver	Zachte dravik
Fluitekruid	Grote weegbree	Kweek	Smalle weegbree	Zachte ooievaarsbek
Gekroesde melkdistel	Heelblaadjes	Liggende vetmuur	Smalle wikke	Zeegroene zegge
Gele morgenster	Heermoes	Madeliefje	Speerdistel	Zilte rus
Gestreepte witbol	Heksenmelk	Margriet	Straatgras	
Gevlechte rupsklaver	Herderstasje	Muizeoor	Timoteegras	
Gewone agrimonie	Herfstleeuwetand	Paardebloem	Veenwortel	
Gewone bereklauw	Hondsdrif	Pinksterbloem	Veldbeemdgras	
Gewone bermzegge	Hopklaver	Rapunzelklokje	Veldbies	
Gewone hoombloem	Jacobs kruiskruid	Reukgras	Veldereprijs	
Gewone pastinaak	Kamgras	Rietzwenkgras	Veldgerst	
Gewone reigersbek	Kattedoom	Ringelwikke	Veldlathyrus	

1: enkele exemplaren   2: meerdere exemplaren (<5%)   3: 5 - 25%   4: 25 - 50%   5: >50%

5. Bedekking en openplek grootte

% bedekking totale vegetatie (geschat)	95	% bedekking kruiden (geschat)	5
% bedekking door grassen (geschat)	90	% bedekking door mos (geschat)	0

Meet in vier vakken 25 keer de afstand vaneen willekeurig punt tot de dichtst bij zijnde spruit

Klasse afstand	1. Raken	2. <1.2 cm	3. <2.5cm	4. >2.5cm	Totaal
Vak1					25
Vak 2					25
Vak 3					25
Vak 4					25
Totaal aantal	44	41			
%	A: 44%			C: 2%	100%
Bereken som van % klasse 1 en klasse 2		B: 85%			
	A= % in dichte zode	B= bedekking		C= open plekken	

Tabel voor het bepalen van vegetatietype

C

Dijkvak					datum	-
Hectometer	van		tot		positie meetvak	
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud			beoordeling door	

Indicerende soorten in vak van 5 x 5 m:

Vul de score van de gevonden soorten uit formulier B.4 in de grijze en witte cellen van de tabel, en tel de scores op per vegetatietype (bij twijfel heeft score witte cellen de voorkeur)

vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3	vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3	
Akkerdistel									Kropaar									
Echt walstro									Kruipende boterbloem									
Echte kamille									Kruipertje									
Echte kruisdistel									Kweek									
Engels raaigras									Madeliefje									
Fioringras									Margriet									
Fluitekruid									Paardebloem									
Gele morgenster									Papunzelklokje									
Gestreepte witbol									Reukgras									
Gewone agrimonie									Rietzwenkgras									
Gewone bereklauw									Rode klaver									
Gewone hoombloem									Rood zwenkgras									
Gewoon duizendblad									Ruige weegbree									
Gewoon struisgras									Rupsklaver									
Glanshaver									Ruw beemdgras									
Goudhaver									Schapezuring									
Grasklokje									Scherpe boterbloem									
Groot streepzaad									Sikkelklaver									
Grote brandnetel									Smalle weegbree									
Grote centaurie									Smalle wikke									
Grote vossestaart									Straatgras									
Heelblaadjes									Veldbeemdgras									
erderstasje									Veldbies									
kamgras									Veldgerst									
kattedoom									Veldsalie									
klein kruiskruid									Viltig kruiskruid									
kleine klaver									Vogelmuur									
kleine leeuwetand									Wilde marjolein									
kleine pimpernel									Wilde peen									
knolboterbloem									Witte klaver									
knoopkruid									Zachte dravik									
kraailook									Zachte ooievaarsbek									
subtotaal									+	subtotaal								
totaal									→	vegetatietype met hoogste totaalscore:								
1: enkele exemplaren		2: meerdere exemplaren (<5%)			3: 5 – 25%			4: 25 – 50%			5: >50%							

Beoordelingsformulier kwaliteit dijkgrasland

D

Dijkvak				datum	-	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak		
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud		beoordeling door		

Eenvoudige methode (beheer is bekend)

1. toegepast type graslandbeheer (van meetformulier A-1)

kwaliteit zode

A	hooien of beweiden zonder bemesting	goed
B	beweiden, < 70 kg N/ha, of gazonbeheer	matig
C	beweiden, >70 kg N/ha, gebruik herbiciden	slecht
D	hooien met bemesting, of maaien zonder afvoer	slecht
D	nieuwe dijk / verstoord / pioniervegetatie	slecht

Gedetailleerde methode

2. graslandtype (van meetformulier A-2 of C)

beweiden	score	hooien	score
P pioniervegetatie (< 4 jaar)	slecht	R ruig hooiland	slecht
W1 beemdgras-raaigrasweide	slecht	H1 soortenarm hooiland	slecht
W2 soortenarme kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H2 minder soortenarm	<i>test bedekking</i>
W3 soortenrijke kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H3 soortenrijk hooiland	<i>test bedekking</i>

3. bedekkingsgraad (van meetformulier B-5)

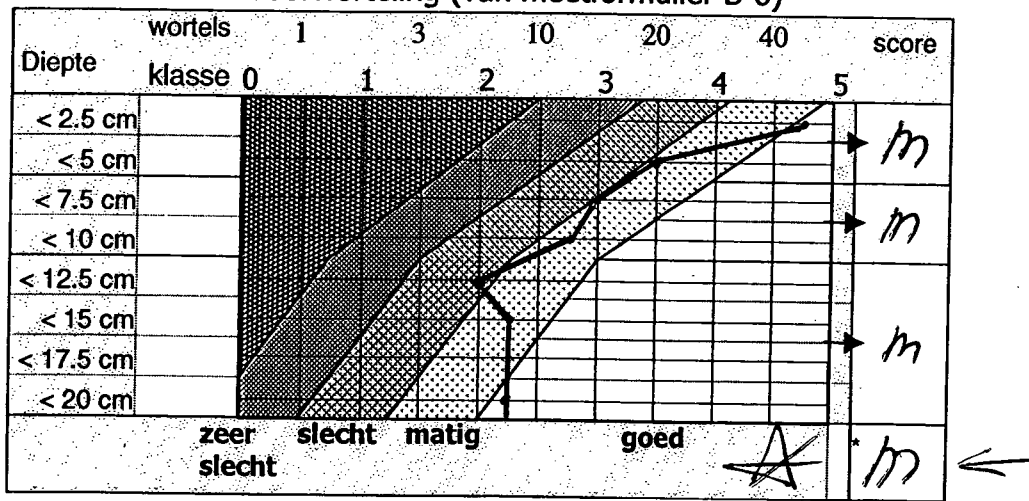
graslandtype	bedekking	score	
W2 en H2	> 70 %	matig	<i>test doorworteling</i>
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>
W3 en H3	> 70 %	goed	
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>

6. Doorworteling: Tel aantal wortels in 8 stukjes boormonster van 2.5 cm lang (3cm ϕ), en bepaal klasse

Nr.	diepte	klasse	klasse	klasse	klasse	klasse gemiddeld
		steek 1	steek 2	steek 3	steek 4	
1:	0 - 2.5 cm	5	5	4	5	4.75
2:	2.5 - 5 cm	4	3	3	4	3.50
3:	5 - 7.5 cm	4	2	3	3	3.00
4:	7.5 - 10 cm	3	2	2	2	2.75
5:	10 - 12.5 cm	2	2	2	2	2.00
6:	12.5 - 15 cm	3	2	2	2	2.25
7:	15 - 17.5 cm	2	2	3	2	2.25
8:	17.5 - 20 cm	2	2	3	2	2.25

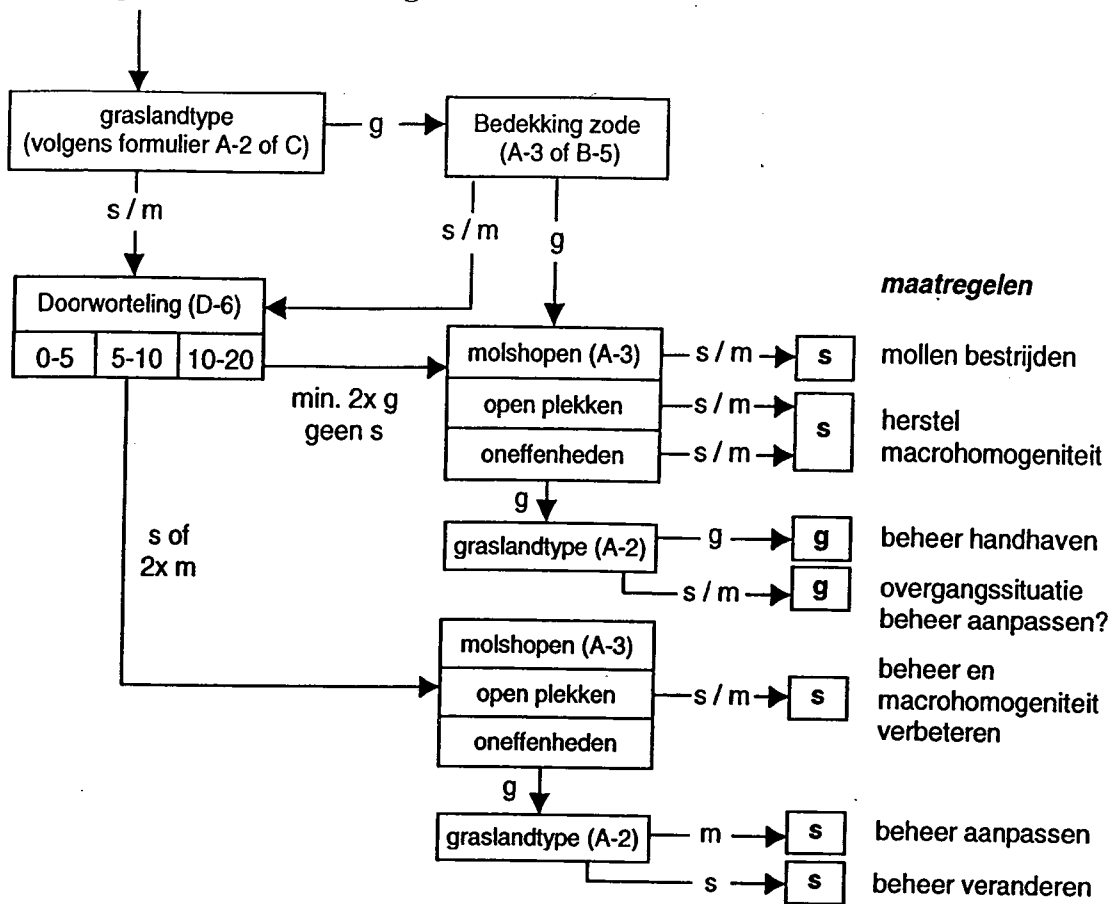
worteldichtheid	
aantal	klasse
geen wortels	0
1 tot 3	1
4 tot 10	2
11 tot 20	3
21 tot 40	4
wortelmatje	5

6. doorworteling (van meetformulier B-6)

*Eindscore: goed= g,g, g of g,g, m; matig = g, m,m of m,m,m; slecht = m,m,s; m, s,s of s,s,s

Toetsing voor beheersmaatregelen

Meetformulier kwaliteit dijkgrasland

Waarnemingen op dijkvakniveau

Dijkvak	Project Kleidijk Eura-polder		datum	13-03-2002
Hectometer	van	CP107	tot	107+25
Talud	☒ buitentalud	☐ binnentalud	beoordeling door	JcR/HD

hoogte ca. 4.50 + NAP - 6.00 + NAP

1. Beheer

kwaliteit zode

weide	C intensief agrarisch	☐ begrazing door schapen of runderen, meer dan 70 kg stikstof / ha	slecht
	B extensief agrarisch	☐ periodiek begrazen door schapen of runderen, < 70 kg stikstof / ha	matig
	A natuurtechnisch	☐ periodiek begrazen door schapen, geen bemesting en herbiciden	goed
hooiland	D intensief agrarisch	☐ hooien met bemesting, 2 of 3 keer maaien en afvoeren	slecht
	D onderhoudsbeheer	☐ klepelmaaien	slecht
	B onderhoudsbeheer	☐ gazonbeheer (7-8 keer maaien zonder bemesting)	matig
	A natuurtechnisch	☒ hooien zonder bemesting, 1 of 2 keer maaien en afvoeren	goed

2. Graslandtype

graslandtype	varianten	kenmerkende soorten	beheer type	zode
Beemdgras- raaigrasweide	P ☐ verstoord W1 ☐ soortenarm	kweek, herderstasje, akkerdistel, muur engels raaigras, krobaar, kweek, paardebloem	D C/D	slecht slecht
Kamgras- weide	W2 ☐ soortenarm W3 ☐ soortenrijk	zachte dravik, zachte ooievaarsbek, rood zwenkgras, fioringras, duizendblad witbol, rood zwenkgras, kamgras, kleine klaver, knolboterbloem, + kruiden	B A	matig goed
	R ☐ ruig H1 ☐ soortenarm H2 ☐ matig soortenrijk H3 ☐ soortenrijk	glanshaver, kweek, bereklauw, brandnetel, akkerdistel glanshaver, rietzwenkgras, krobaar, paardebloem, kweek glanshaver, rood zwenkgras, witbol, scherpe boterbloem glanshaver, reukgras, rood zwenkgras, goudhaver, knoopkruid, veel grassen + kruiden	D D B A	slecht slecht matig goed

3. Macrohomogeniteit (bekijk heel dijkvak)

aanwezigheid van:

grote kale plekken (>1 m²) door:

☐ afslagranden	☐ graverij door konijnen	☐ beschaduwning door bomen en andere objecten
☐ terrasvorming bij schapenpaden		☐ concentratie betreding bij palen, hekken, etc.

verschil in vegetatietype binnen dijkvak:

overige eigenschappen dijkvak:

☐ kleine afwijkende stukjes	☐ beheer gewijzigd
☐ meerdere of grotere afwijkende stukken	☐ grasmat ouder dan vier jaar
☐ verschil tussen boven- en onderkant van dijk	☐ klei kwaliteit voldoende
	klei: ☐ smeug ☐ brokkelig ☐ zandig

tel in vak van 25 x 5 meter:

goed matig / goed matig slecht

aantal molshopen	☐ < 5	☒ 5-50 (23)	☐ 50-100	☐ > 100
open plekken / paden (0.25 m ²)	☒ < 20 (4%)	☐ < 40 (8%)	☐ < 50 (10%)	☐ > 50 (10%)
oneffenheden:	☒ vlak	☐ oneffen	☐ hobbelig	
% bedekking geschat:	☒ > 85 %	☐ > 70 %	☐ > 50 %	☐ < 50 %

Opmerkingen

Dijkvak			datum	-
Hectometer	van	tot	positie meetvak	
Talud	[ ] buitentelud	[ ] binnentalud	beoordeling door	

4. Soorten voorkomend in vak van 5 x 5 m: Geef een score aan de gevonden soorten

Aardaker	Gewone smeewortel	Klein streepzaad	Rode klaver	Veldsalie
Akkerdistel	Gewone weegbree	Kleine klaver	Rolklaver	Veldzuring
Akervergeet-mij-niet	Gewoon biggekruid	Kleine leeuwetand	Rood zwenkgras	Vertakte leeuwetand
Akkerwinde	Gewoon duizendblad	Kleine pimpemel	Ruige leeuwetand	Vierzadige wikke
Beemdlangbloem	Gewoon struisgras	Kleine ruit	Ruige weegbree	Vijfvingerkruid
Beemdkroon	Glanshaver	Knolboterbloem	Ruige zegge	Viltig kruiskruid
Bevermel	Goudhaver	Knoopkruid	Rupsklaver	Vogelmuur
Bevertjes	Grasklokje	Knopig doomzaad	Ruw beemdgras	Vogelwikke
Duifkruid	Groot streepzaad	Kraailook	Schapezuring	Wilde cichorei
Echt walstro	Grote brandnetel	Kroonkruid	Scherpe boterbloem	Wilde marjolein
Echte kamille	Grote centaurie	Kropaar	Sikkelklaver	Wilde peen
Echte kruisdistel	Grote pimpemel	Kruipende boterbloem	Slipblad. ooievaarsbek	Witte klaver
Engels raaigras	Grote ratelaar	Kruipertje	Smal fakkelfras	IJzerhard
Fioringras	Grote vossestaart	Kruizuring	Smalle rolklaver	Zachte dravik
Fluitekruid	Grote weegbree	Kweek	Smalle weegbree	Zachte ooievaarsbek
Gekroesde melkdistel	Heelblaadjes	Liggende vetmuur	Smalle wikke	Zeegroene zegge
Gele morgenster	Heermoes	Madeliefje	Speerdistel	Zilte rus
Gestreepte witbol	Heksenmelk	Margriet	Straatgras	
Gevlekte rupsklaver	Herderstasje	Muizeoor	Timoteegras	
Gewone agrimonie	Herfstleuuwetand	Paardebloem	Veenwortel	
Gewone bereklauw	Hondsdrif	Pinksterbloem	Veldbeemdgras	
Gewone bermzegge	Hopklaver	Rapunzelklokje	Veldbies	
Gewone hoombloem	Jacobs kruiskruid	Reukgras	Veldereprijs	
Gewone pastinaak	Kamgras	Rietzwenkgras	Veldgerst	
Gewone reigersbek	Kattedoom	Ringelwikke	Veldlathyrus	

1: enkele exemplaren   2: meerdere exemplaren (<5%)   3: 5 - 25%   4: 25 - 50%   5: >50%

5. Bedekking en openplek grootte

% bedekking totale vegetatie (geschat)	95%	% bedekking kruiden (geschat)	5%
% bedekking door grassen (geschat)	90%	% bedekking door mos (geschat)	—

Meet in vier vakken 25 keer de afstand vaneen willekeurig punt tot de dichtst bij zijnde spruit

Klasse afstand	1. Raken	2. <1.2 cm	3. <2.5cm	4. >2.5cn	Totaal
Vak1					25
Vak 2					25
Vak 3					25
Vak 4					25
Totaal aantal	66	29	5	—	
%	A: 66%			C:	100%
Bereken som van % klasse 1 en klasse 2		B: 95%			
	A= % in dichte zode	B= bedekking		C= open plekken	

Tabel voor het bepalen van vegetatietype

C

Dijkvak				datum	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak	
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud		beoordeling door	

Indicerende soorten in vak van 5 x 5 m:

Vul de score van de gevonden soorten uit formulier B.4 in de grijze en witte cellen van de tabel, en tel de scores op per vegetatietype (bij twijfel heeft score witte cellen de voorkeur)

vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3	vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3	
Akkerdistel									Kropaar									
Echt walstro									Kruipende boterbloem									
Echte kamille									Kruipertje									
Echte kruisdistel									Kweek									
Engels raaigras									Madeliefje									
Fioringras									Margriet									
Fluitekruid									Paardebloem									
Gele morgenster									Papunzelklokje									
Gestreepte witbol									Reukgras									
Gewone agrimonie									Rietzwenkgras									
Gewone bereklauw									Rode klaver									
Gewone hoombloem									Rood zwenkgras									
Gewoon duizendblad									Ruige weegbree									
Gewoon struisgras									Rupsklaver									
Glanshaver									Ruw beemdgras									
Goudhaver									Schapezuring									
Grasklokje									Scherpe boterbloem									
Groot streepzaad									Sikkelklaver									
Grote brandnetel									Smalle weegbree									
Grote centaurie									Smalle wikke									
Grote vossestaart									Straatgras									
Heelblaadjes									Veldbeemdgras									
erderstasje									Veldbies									
kamgras									Veldgerst									
kattedoom									Veldsalie									
klein kruiskruid									Viltig kruiskruid									
kleine klaver									Vogelmuur									
kleine leeuwetand									Wilde marjolein									
kleine pimpernel									Wilde peen									
knolboterbloem									Witte klaver									
knoopkruid									Zachte dravik									
kraailook									Zachte ooievaarsbek									
subtotaal									+	subtotaal								
totaal									→	vegetatietype met hoogste totaalscore:								

1: enkele exemplaren   2: meerdere exemplaren (<5%)   3: 5 – 25%   4: 25 – 50%   5: >50%

Beoordelingsformulier kwaliteit dijkgrasland

D

Dijkvak				datum	- -
Hectometer	van		tot	positie meetvak	
Talud	☐ buitentalud	☐ binnentalud		beoordeling door	

Eenvoudige methode (beheer is bekend)

1. toegepast type graslandbeheer (van meetformulier A-1)

kwaliteit zode

A	hooien of beweiden zonder bemesting	goed
B	beweiden, < 70 kg N/ha, of gazonbeheer	matig
C	beweiden, >70 kg N/ha, gebruik herbiciden	slecht
D	hooien met bemesting, of maaien zonder afvoer	slecht
D	nieuwe dijk / verstoord / pioniervegetatie	slecht

Gedetailleerde methode

2. graslandtype (van meetformulier A-2 of C)

beweiden	score	hooien	score
P pioniervegetatie (< 4 jaar)	slecht	R ruig hooiland	slecht
W1 beemdgras-raaigrasweide	slecht	H1 soortenarm hooiland	slecht
W2 soortenarme kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H2 minder soortenarm	<i>test bedekking</i>
W3 soortenrijke kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H3 soortenrijk hooiland	<i>test bedekking</i>

3. bedekkingsgraad (van meetformulier B-5)

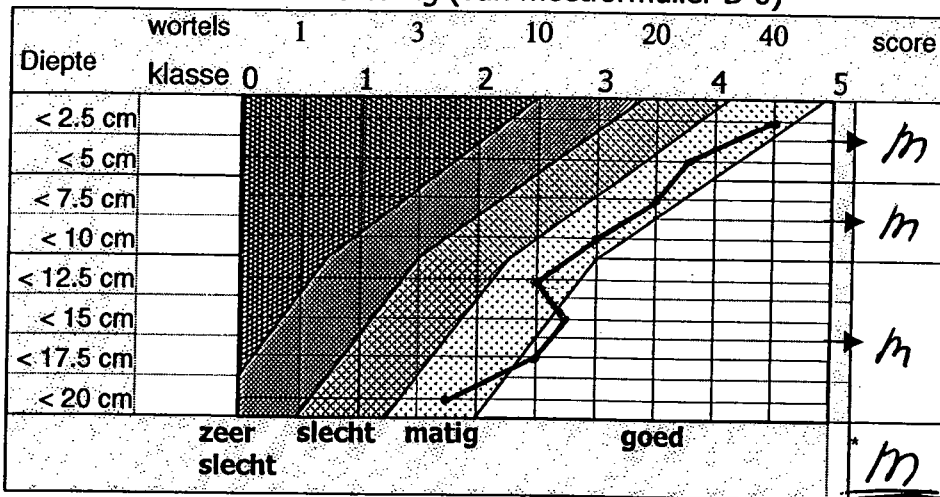
graslandtype	bedekking	score	
W2 en H2	> 70 %	matig	<i>test doorworteling</i>
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>
W3 en H3	> 70 %	goed	
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>

6. Doorworteling: Tel aantal wortels in 8 stukjes boormonster van 2.5 cm lang (3cm ϕ), en bepaal klasse

Nr.	diepte	klasse	klasse	klasse	klasse	klasse
		steek 1	steek 2	steek 3	steek 4	gemiddeld
1:	0 - 2.5 cm	5	4	4	5	4,5
2:	2.5 - 5 cm	4	3	4	4	3,75
3:	5 - 7.5 cm	3	3	4	4	3,50
4:	7.5 - 10 cm	3	3	3	3	3,00
5:	10 - 12.5 cm	3	2	2	3	2,50
6:	12.5 - 15 cm	2	3	3	3	2,75
7:	15 - 17.5 cm	3	2	3	2	2,50
8:	17.5 - 20 cm	2	2	2	1	1,75

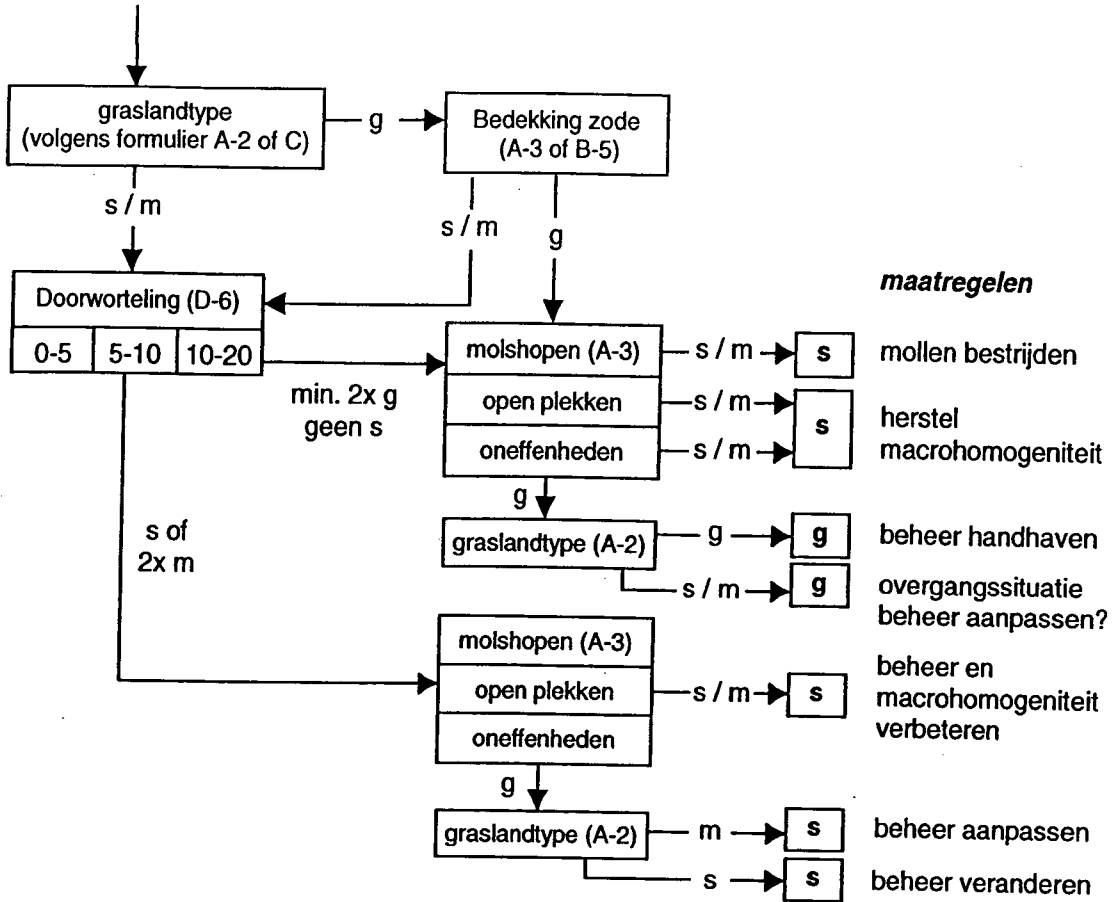
worteldichtheid	
aantal	klasse
geen wortels	0
1 tot 3	1
4 tot 10	2
11 tot 20	3
21 tot 40	4
wortelmatje	5

6. doorworteling (van meetformulier B-6)

*Eindscore: goed= g,g, g of g,g, m; matig = g, m,m of m,m,m; slecht = m,m,s; m, s,s of s,s,s

Toetsing voor beheersmaatregelen

Meetformulier kwaliteit dijkgrasland

Waarnemingen op dijkvakniveau

Dijkvak	Proefvak kleidijk Enna peledin		datum	13-03-2002
Hectometer	van	0p107	tot	107+25
Talud	☒ buitentalud	☐ binnentalud	beoordeling door	JLR/HD

hoogte ca. 4.50 + NAP - 6.00 + NAP.

1. Beheer

kwaliteit zode

weide	C intensief agrarisch	☐ begrazing door schapen of runderen, meer dan 70 kg stikstof / ha	slecht
	B extensief agrarisch	☐ periodiek begrazen door schapen of runderen, < 70 kg stikstof / ha	matig
	A natuurtechnisch	☐ periodiek begrazen door schapen, geen bemesting en herbiciden	goed
hooiland	D intensief agrarisch	☐ hooien met bemesting, 2 of 3 keer maaien en afvoeren	slecht
	D onderhoudsbeheer	☐ klepelmaaien	slecht
	B onderhoudsbeheer	☐ gazonbeheer (7-8 keer maaien zonder bemesting)	matig
	A natuurtechnisch	☒ hooien zonder bemesting, 1 of 2 keer maaien en afvoeren	goed

2. Graslandtype

graslandtype	varianten	kenmerkende soorten	beheer type	zode
Beemdgras- raaigrasweide	P ☐ verstoord W1 ☐ soortenarm	kweek, herderstasje, akkerdistel, muur engels raaigras, kropaar, kweek, paardebloem	D C/D	slecht slecht
Kamgras- weide	W2 ☐ soortenarm W3 ☐ soortenrijk	zachte dravik, zachte ooievaarsbek, rood zwenkgras, fioringras, duizendblad witbol, rood zwenkgras, kamgras, kleine klaver, knolboterbloem, + kruiden	B A	matig goed
	R ☐ ruig H1 ☐ soortenarm H2 ☐ matig soortenrijk H3 ☐ soortenrijk	glanshaver, kweek, bereklauw, brandnetel, akkerdistel glanshaver, rietzwenkgras, kropaar, paardebloem, kweek glanshaver, rood zwenkgras, witbol, scherpe boterbloem glanshaver, reukgras, rood zwenkgras, goudhaver, knoopkruid, veel grassen + kruiden	D D B A	slecht slecht matig goed

3. Macrohomogeniteit (bekijk heel dijkvak)

aanwezigheid van:		grote kale plekken (>1 m ²) door:	
☐ afslagranden	☐ graverij door konijnen	☐ beschaduwning door bomen en andere objecten	
☐ terrasvorming bij schapenpaden		☐ concentratie betreding bij palen, hekken, etc.	

verschil in vegetatietype binnen dijkvak:		overige eigenschappen dijkvak:	
☐ kleine afwijkende stukjes	☐ meerdere of grotere afwijkende stukken	☐ beheer gewijzigd	☐ grasmat ouder dan vier jaar
☐ verschil tussen boven- en onderkant van dijk		☐ klei kwaliteit voldoende	
		klei: ☐ smeug ☐ brokkelig ☐ zandig	

tel in vak van 25 x 5 meter:

	goed	matig / goed	matig	slecht
aantal molshopen	☐ < 5	☒ 5-50 (23)	☐ 50-100	☐ > 100
open plekken / paden (0.25 m ²)	☒ < 20 (4%)	☐ < 40 (8%)	☐ < 50 (10%)	☐ > 50 (10%)
oneffenheden:	☒ vlak	☐ oneffen	☐ hobbelig	
% bedekking geschat:	☒ > 85 %	☐ > 70 %	☐ > 50 %	☐ < 50 %

Opmerkingen

Dijkvak				datum	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak	
Talud	[ ]	buitentalud	[ ]	binnentalud	beoordeling door

4. Soorten voorkomend in vak van 5 x 5 m: Geef een score aan de gevonden soorten

Aardaker	Gewone smeerwortel	Klein streepzaad	Rode klaver	Veldsalie
Akkerdistel	Gewone weegbree	Kleine klaver	Rolklaver	Veldzuring
Akkervergeet-mij-niet	Gewoon biggekruid	Kleine leeuwetand	Rood zwenkgras	Vertakte leeuwetand
Akkerwinde	Gewoon duizendblad	Kleine pimpemel	Ruige leeuwetand	Vierzadige wikke
Beemdlangbloem	Gewoon struisgras	Kleine ruit	Ruige weegbree	Vijfvingerkruid
Beemdkroon	Glanshaver	Knolboterbloem	Ruige zegge	Viltig kruiskruid
Bevermel	Goudhaver	Knoopkruid	Rupsklaver	Vogelmuur
Bevertjes	Grasklokje	Knopig doomzaad	Ruw beemdgras	Vogelwikke
Duifkruid	Groot streepzaad	Kraailook	Schapezuring	Wilde cichorei
Echt walstro	Grote brandnetel	Kroonkruid	Scherpe boterbloem	Wilde marjolein
Echte kamille	Grote centaurie	Kropaar	Sikkelklaver	Wilde peen
Echte kruisdistel	Grote pimpemel	Kruipende boterbloem	Slipblad. ooievaarsbek	Witte klaver
Engels raaigras	Grote ratelaar	Kruipertje	Smal fakkelgras	IJzerhard
Fioringras	Grote vossestaart	Kruizuring	Smalle rolklaver	Zachte dravik
Fluitekruid	Grote weegbree	Kweek	Smalle weegbree	Zachte ooievaarsbek
Gekroesde melkdistel	Heelblaadjes	Liggende vetmuur	Smalle wikke	Zeegroene zegge
Gele morgenster	Heermoes	Madeliefje	Speerdistel	Zilte rus
Gestreepte witbol	Heksenmelk	Margriet	Straatgras	
Gevlekte rupsklaver	Herderstasje	Muizeoor	Timoteegras	
Gewone agrimonie	Herfstleuuwetand	Paardebloem	Veenwortel	
Gewone bereklauw	Hondsdrif	Pinksterbloem	Veldbeemdgras	
Gewone bermzegge	Hopklaver	Rapunzelklokje	Veldbies	
Gewone hoombloem	Jacobs kruiskruid	Reukgras	Veldereprijs	
Gewone pastinaak	Kamgras	Rietzwenkgras	Veldgerst	
Gewone reigersbek	Kattedoorn	Ringelwikke	Veldlathyrus	

1: enkele exemplaren   2: meerdere exemplaren (<5%)   3: 5 - 25%   4: 25 - 50%   5: >50%

5. Bedekking en openplek grootte

% bedekking totale vegetatie (geschat)	95%	% bedekking kruiden (geschat)	5%
% bedekking door grassen (geschat)	90%	% bedekking door mos (geschat)	—

Meet in vier vakken 25 keer de afstand vaneen willekeurig punt tot de dichtst bij zijnde spruit

Klasse afstand	1. Raken	2. <1.2 cm	3. <2.5cm	4. >2.5cn	Totaal
Vak1					25
Vak 2					25
Vak 3					25
Vak 4					25
Totaal aantal	66	29	5	—	
%	A: 66%			C:	100%
Bereken som van % klasse 1 en klasse 2		B: 95%			
	A= % in dichte zode	B= bedekking		C= open plekken	

Tabel voor het bepalen van vegetatietype

C

Dijkvak				datum	-	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak		
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud		beoordeling door		

Indicerende soorten in vak van 5 x 5 m:

Vul de score van de gevonden soorten uit formulier B.4 in de grijze en witte cellen van de tabel, en tel de scores op per vegetatietype (bij twijfel heeft score witte cellen de voorkeur)

vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3	vegetatietype	P	W1	W2	W3	R	H1	H2	H3
Akkerdistel									Kropaar								
Echt walstro									Kruipende boterbloem								
Echte kamille									Kruipertje								
Echte kruisdistel									Kweek								
Engels raai gras									Madeliefje								
Fioringras									Margriet								
Fluitekruid									Paardebloem								
Gele morgenster									Papunzelklokje								
Gestreepte witbol									Reukgras								
Gewone agrimonie									Rietzwenkgras								
Gewone bereklauw									Rode klaver								
Gewone hoornbloem									Rood zwenkgras								
Gewoon duizendblad									Ruige weegbree								
Gewoon struisgras									Rupsklaver								
Glanshaver									Ruw beemdgras								
Goudhaver									Schapezuring								
Grasklokje									Scherpe boterbloem								
Groot streepzaad									Sikkelklaver								
Grote brandnetel									Smalle weegbree								
Grote centaure									Smalle wikke								
Grote vossestaart									Straatgras								
Heelblaadjes									Veldbeemdgras								
erderstasje									Veldbies								
kamgras									Veldgerst								
kattedoom									Veldsalie								
klein kruiskruid									Viltig kruiskruid								
kleine klaver									Vogelmuur								
kleine leeuwetand									Wilde marjolein								
kleine pimpemel									Wilde peen								
knolboterbloem									Witte klaver								
knoopkruid									Zachte dravik								
kraailook									Zachte ooievaarsbek								
subtotaal									+ subtotaal								
totaal									→ vegetatietype met hoogste totaalscore:								

1: enkele exemplaren   2: meerdere exemplaren (<5%)   3: 5 - 25%   4: 25 - 50%   5: >50%

Beoordelingsformulier kwaliteit dijkgrasland

D

Dijkvak				datum	-	-
Hectometer	van		tot	positie meetvak		
Talud	[ ] buitentalud	[ ] binnentalud	beoordeling door			

Eenvoudige methode (beheer is bekend)

1. toegepast type graslandbeheer (van meetformulier A-1)

kwaliteit zode

A	hooien of beweiden zonder bemesting	goed
B	beweiden, < 70 kg N/ha, of gazonbeheer	matig
C	beweiden, >70 kg N/ha, gebruik herbiciden	slecht
D	hooien met bemesting, of maaien zonder afvoer	slecht
D	nieuwe dijk / verstoord / pioniervegetatie	slecht

Gedetailleerde methode

2. graslandtype (van meetformulier A-2 of C)

beweiden	score	hooien	score
P pioniervegetatie (< 4 jaar)	slecht	R ruig hooiland	slecht
W1 beemdgras-raaigrasweide	slecht	H1 soortenarm hooiland	slecht
W2 soortenarme kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H2 minder soortenarm	<i>test bedekking</i>
W3 soortenrijke kamgrasweide	<i>test bedekking</i>	H3 soortenrijk hooiland	<i>test bedekking</i>

3. bedekkingsgraad (van meetformulier B-5)

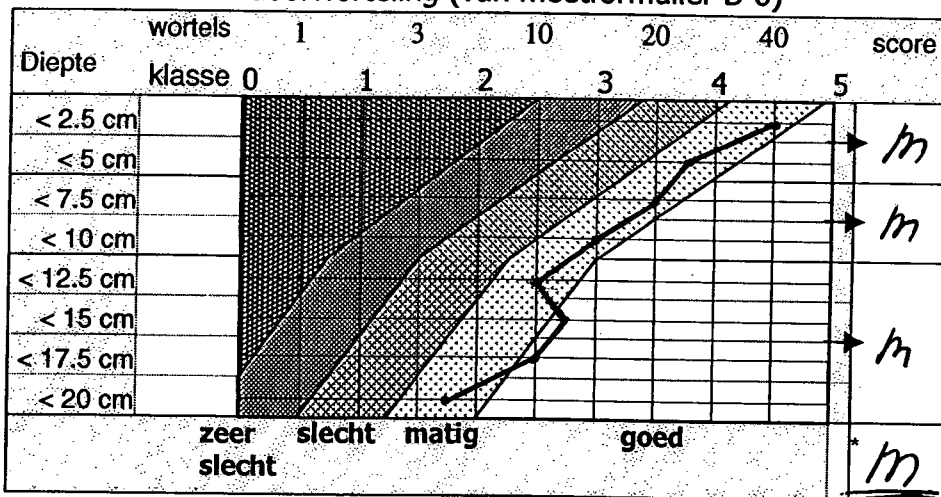
graslandtype	bedekking	score	
W2 en H2	> 70 %	matig	<i>test doorworteling</i>
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>
W3 en H3	> 70 %	goed	
	< 70 %	slecht	<i>test doorworteling</i>

6. Doorworteling: Tel aantal wortels in 8 stukjes boormonster van 2.5 cm lang (3cm ø), en bepaal klasse

Nr.	diepte	klasse	klasse	klasse	klasse	klasse gemiddeld
		steek 1	steek 2	steek 3	steek 4	
1:	0 - 2.5 cm	5	4	4	5	4,5
2:	2.5 - 5 cm	4	3	4	4	3,75
3:	5 - 7.5 cm	3	3	4	4	3,50
4:	7.5 - 10 cm	3	3	3	3	3,00
5:	10 - 12.5 cm	3	2	2	3	2,50
6:	12.5 - 15 cm	2	3	3	3	2,75
7:	15 - 17.5 cm	3	2	3	2	2,50
8:	17.5 - 20 cm	2	2	2	1	1,75

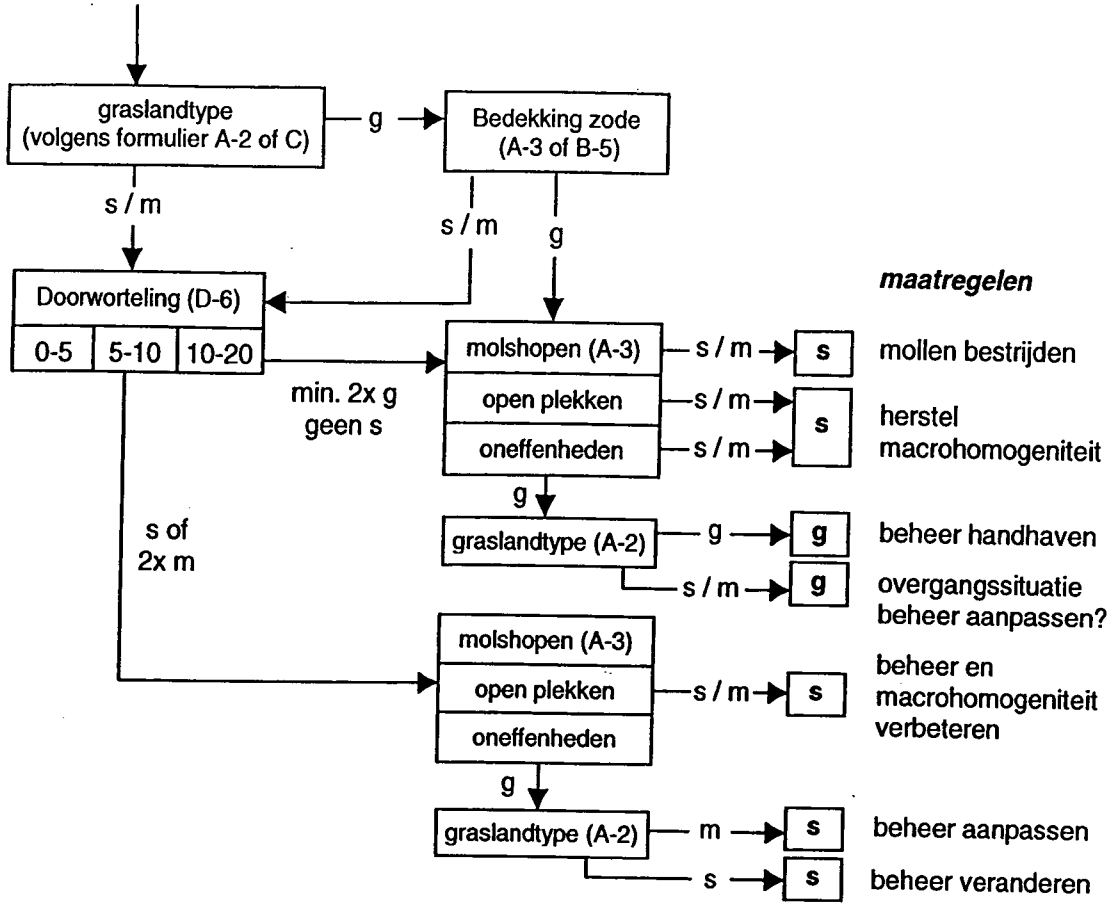
worteldichtheid	
aantal	klasse
geen wortels	0
1 tot 3	1
4 tot 10	2
11 tot 20	3
21 tot 40	4
wortelmatje	5

6. doorworteling (van meetformulier B-6)

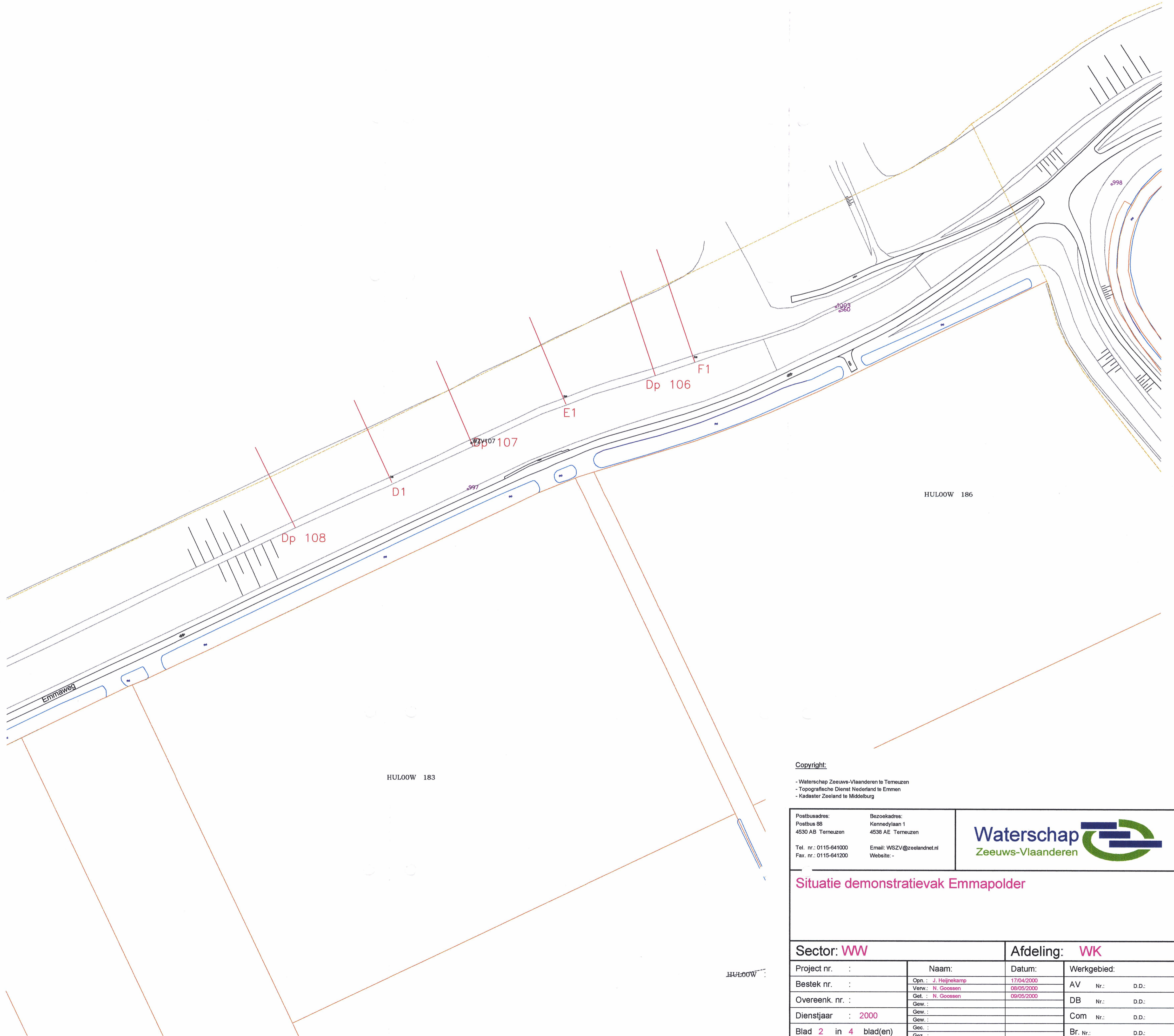

*Eindscore: goed= g,g, g of g,g, m; matig = g, m, m of m,m,m; slecht = m,m,s; m, s,s of s,s,s

Toetsing voor beheersmaatregelen

Copyright:

- Waterschap Zeeuws-Vlaanderen te Terneuzen
- Topografische Dienst Nederland te Emmen
- Kadaster Zeeland te Middelburg

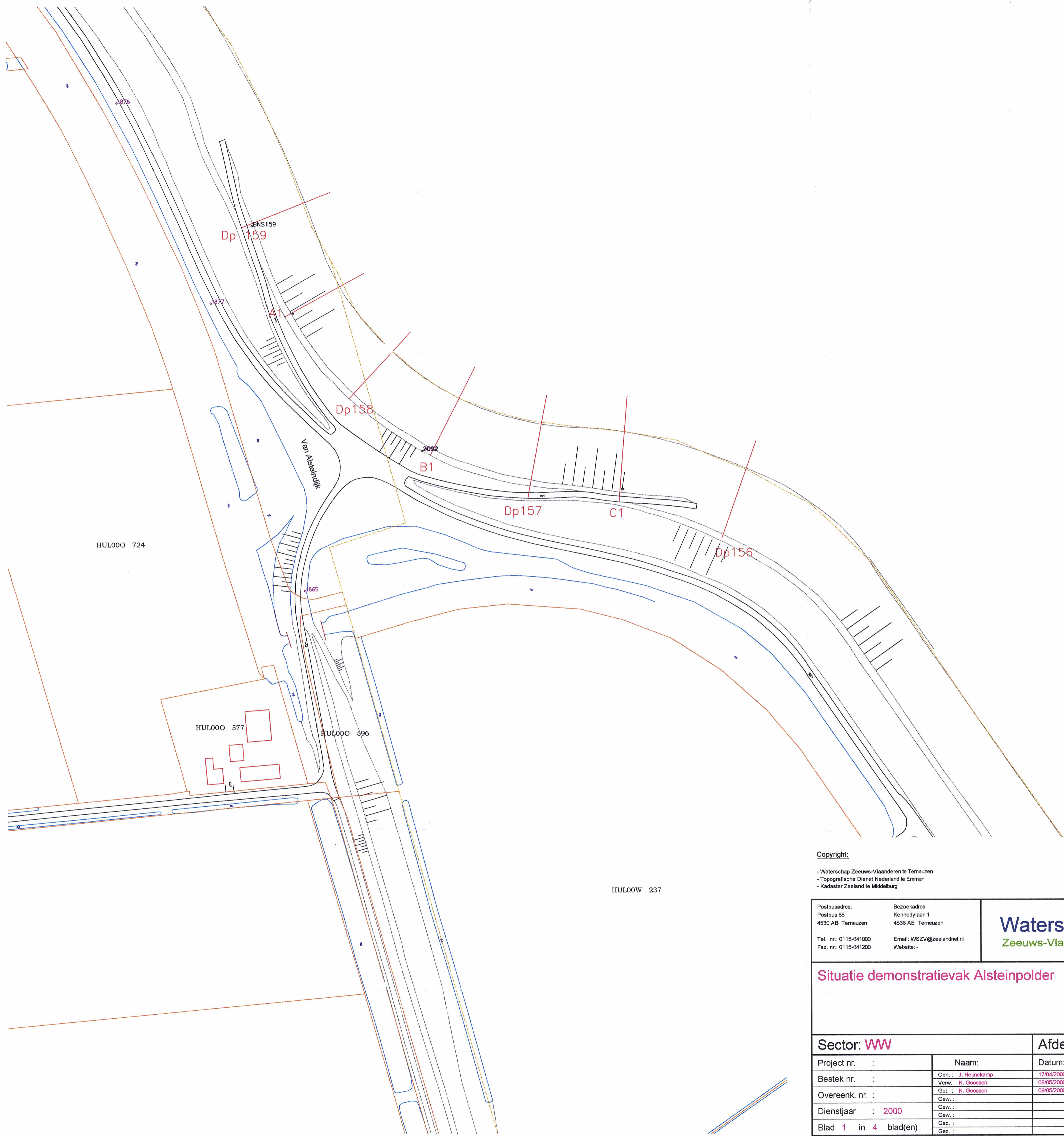
Postbusadres: Kennedylaan 1
 4530 AB Terneuzen
 Tel. nr.: 0115-641000
 Fax. nr.: 0115-641200

Bezoekadres: Kennedylaan 1
 4538 AE Terneuzen
 Email: WSVZV@zeelandnet.nl
 Website: -

Situatie demonstratievak Emmapolder

Sector: WW		Afdeling: WK	
Project nr. :	Naam:	Datum:	Werkgebied:
Bestek nr. :	Opn.: J. Heijnekamp	17/04/2000	AV Nr.: D.D.:
Overeenk. nr. :	Verw.: N. Goossen	08/05/2000	DB Nr.: D.D.:
Dienstjaar : 2000	Get.: N. Goossen	09/05/2000	Com Nr.: D.D.:
Blad 2 in 4 blad(en)	Gew.:		Br. Nr.: D.D.:
Schaal: 1 : 1000	Gez.:		Formaat: 2X3A
			Bestek: 01WK0582

Copyright:

- Waterschap Zeeuws-Vlaanderen te Terneuzen
- Topografische Dienst Nederland te Emmen
- Kadaster Zeeland te Middelburg

Postbusadres: Postbus 88
4530 AB Terneuzen
Tel. nr.: 0115-641000
Fax. nr.: 0115-641200

Bezoekadres: Kennedylaan 1
4538 AE Terneuzen
Email: WSVZV@zeelandnet.nl
Website: -

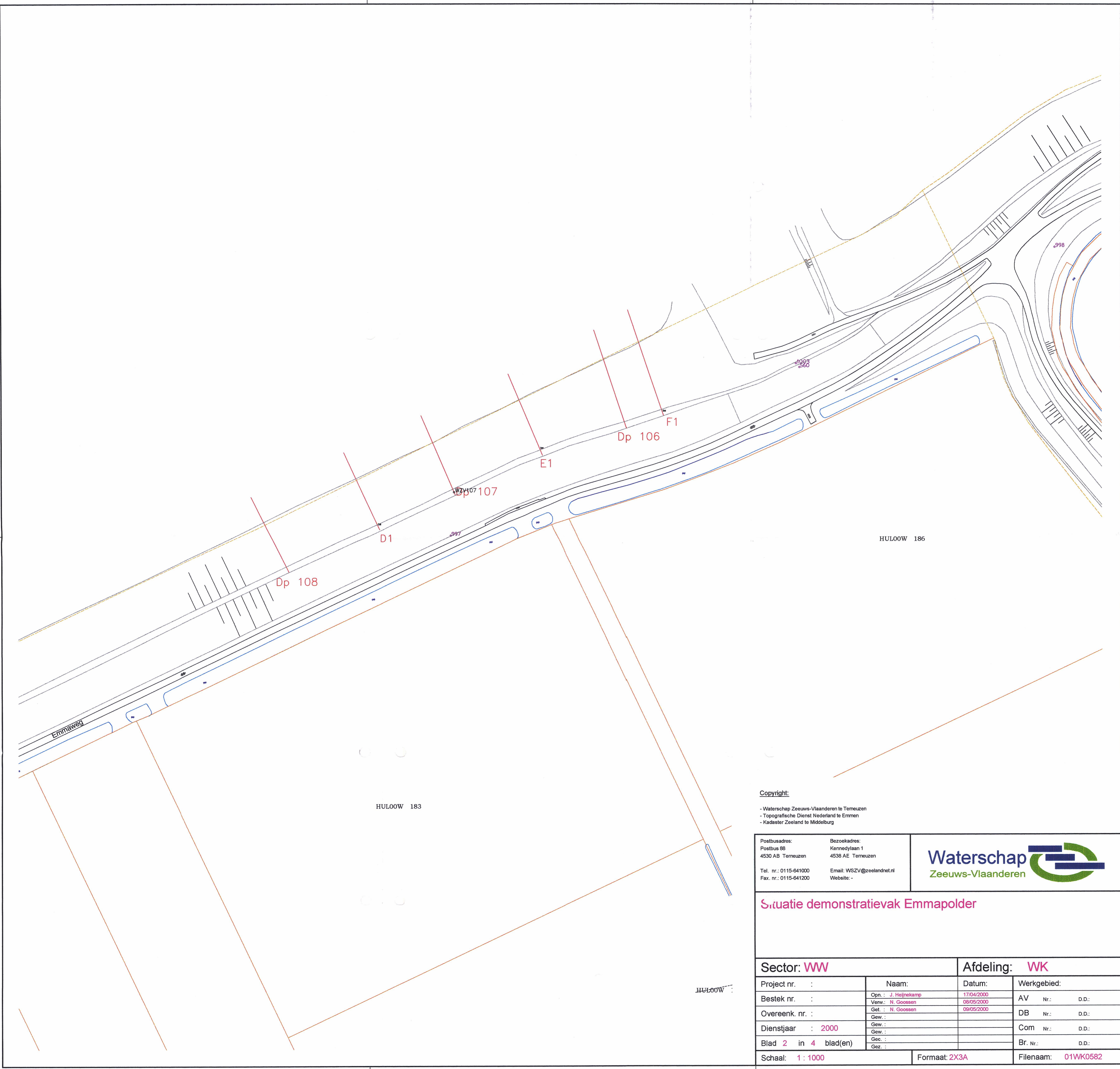
Situatie demonstratievak Alsteinpolder

Sector: WW		Afdeling: WK	
Project nr. :	Naam:	Datum:	Werkgebied:
Bestek nr. :	Opn.: J. Heijnekamp	17/04/2000	AV Nr.: D.D.:
Overeenk. nr. :	Verw.: N. Goossen	08/05/2000	DB Nr.: D.D.:
Dienstjaar : 2000	Get.: N. Goossen	09/05/2000	Com Nr.: D.D.:
Blad 1 in 4 blad(en)	Gew.:		Br. Nr.: D.D.:
Schaal: 1 : 1000	Gez.:		Filenaam: 01WK0582
		Formaat: 2X3A	

Copyright:

- Waterschap Zeeuws-Vlaanderen te Terneuzen
- Topografische Dienst Nederland te Emmen
- Kadaster Zeeland te Middelburg

Postbusadres: Postbus 88
4530 AB Terneuzen
Tel. nr.: 0115-641000
Fax. nr.: 0115-641200

Bezoekadres: Kennedylaan 1
4538 AE Terneuzen
Email: WSZV@zeelandnet.nl
Website: -

Situatie demonstratievak Emmapolder

Sector: WW		Afdeling: WK	
Project nr. :	Naam:	Datum:	Werkgebied:
Bestek nr. :	Opn. : J. Heijnekamp	17/04/2000	AV Nr.: d.D.:
Overeenk. nr. :	Verw. : N. Goossen	08/05/2000	DB Nr.: d.D.:
Dienstjaar : 2000	Get. : N. Goossen	09/05/2000	Com Nr.: d.D.:
Blad 2 in 4 blad(en)	Gew. :		Br. Nr.: d.D.:
Schaal: 1 : 1000	Gez. :		Formaat: 2X3A
			Filenaam: 01WK0582

